

Poradnik przedsiębiorcy

PORADNIK PRZEDSIĘBIORCY

KROK PO KROKU

1. JAK PODJĄĆ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ?

Pojęcie działalności gospodarczej reguluje ustawa o "Prawie działalności gospodarczej"

z dnia 19 listopada 1999 roku. Zgodnie z przyjętą definicją to zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana bądź usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie

i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w zorganizowany i ciągły sposób. Osoba, która zawodowo, we własnym imieniu podejmuje ją i wykonuje zwana jest przedsiębiorcą.

Jeżeli zamierzacie Państwo prowadzić mały lub średni biznes samodzielnie, bez wspólników, to powinniście na początek wybrać najprostszą formę samodzielnej działalności gospodarczej. Jeżeli Państwa przedsiębiorstwo rozrośnie się lub uznacie, że warto powiązać się kapitałowo i organizacyjne ze wspólnikami, będą Państwo mogli skorzystać z innych form działalności gospodarczej.

Nadrzędną zaletą indywidualnej działalności gospodarczej są proste metody zarządzania. Zakładając jednoosobową działalność gospodarczą tworzyacie przedsiębiorstwo, którego jesteście jedynym właścicielem i samodzielnie podejmujecie wszystkie decyzje, bez konieczności uwzględniania interesów i zdania potencjalnych wspólników. Możecie też elastycznie gospodarować majątkiem i pieniędzmi własnego przedsiębiorstwa. W sytuacji, gdy potrzebujecie więcej środków na przykład na zakup materiałów, towarów czy na inwestycje, to po prostu dokładacie swoje własne pieniądze, jeżeli natomiast na rachunku macie Państwo nadmiar gotówki, możecie ją bez żadnych formalności przełożyć do własnej kieszeni.

Dużą zaletą takiej jednoosobowej działalności gospodarczej są stosunkowo niewielkie koszty, jakie musicie ponieść w związku z procedurą rejestracyjną, a dodatkowo nie trzeba uiszczać podatku od czynności cywilnoprawnych związanych z wymaganą przepisami prawa umową spółki.

Korzyścią prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej jest także to, że zamiast skomplikowanych ksiąg rachunkowych można wybrać posługiwanie się dużo łatwiejszą podatkową księgą przychodów i rozchodów, jeśli tylko Wasze roczne przychody netto nie przekroczą równowartości 800 000 euro lub też wybrać inne formy opodatkowania jak na przykład podatek zryczałtowany lub też kartę podatkową.

Samodzielna działalność gospodarcza oznacza jednak także to, że za zobowiązania powstałe w związku z jej prowadzeniem odpowiadacie Państwo całym swoim majątkiem (zarówno stanowiącym majątek firmy jak i majątkiem prywatnym) i to zarówno tym obecnym jak i przyszłym. Dotyczy to zobowiązań wobec kontrahentów (np. dostawców, odbiorców) jak i należności związanych z podatkami i ubezpieczeniami społecznymi.

Jeżeli chcecie Państwo zmniejszyć konsekwencje tej daleko posuniętej odpowiedzialności majątkowej powinniście rozważyć możliwość spisania z małżonkiem intercyzy (wymaga ona formy aktu notarialnego). W ten sposób w oparciu o majątek pozostały przy małżonku, który nie prowadzi interesu, macie zabezpieczoną przyszłość rodziny. Z drugiej strony tracicie jednak cenny w przypadku drobnych przedsiębiorców, którzy rozliczają się na zasadach ogólnych przywilej do wspólnego z małżonkiem rozliczania się z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Osoby fizyczne, chcące prowadzić działalność gospodarczą we własnym imieniu podlegają obowiązkom ewidencyjnym określonym w przepisach ustawy - Prawo działalności gospodarczej. Jeśli będziecie przestrzegać zasad zawartych w tym przewodniku z pewnością otwarcie własnego przedsiębiorstwa nie zajmie Państwu zbyt wiele czasu.

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI I NAZWA

Osoby fizyczne, które prowadzą działalność gospodarczą posługują się w relacjach z otoczeniem biznesowym nazwą przedsiębiorstwa, która powinna zawierać imię i nazwisko osoby ją prowadzącej. Dla łatwiejszej identyfikacji przedsiębiorstwa warto w nazwie umieścić informację o profilu działalności lub nazwę, która pozwoli odnaleźć Państwa przedsiębiorstwo, spośród kilkudziesięciu innych, prowadzonych na przykład przez Janów Nowaków.

Wybierając nazwę przedsiębiorstwa proszę pamiętać o tym, aby nie zawierała ona egzotycznych słów, i tym samym nie naruszała przepisów ustawy o języku polskim.

Powszechnie stosowaną formą w nazwach własnych małych przedsiębiorstw jest użycie określeń typu: "Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe", "Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe", "Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe".

Z jednej strony określają one profil przedsiębiorstwa z drugiej pozwalają później stosować odpowiednie skróty takie jak np.: P.U.H., P.P.H., P.P.U.H.

Można też używać bardziej precyzyjnych określeń typu: "Usługi Krawieckie" czy "Przedsiębiorstwo Budowlane i Remontowe".

Ważną kwestią jest wybór obszaru działalności przedsiębiorstwa. Praktyka gospodarcza wykazuje, że ograniczenie się na początku do wąskiego zakresu działalności może

w przyszłości przysporzyć dodatkowych problemów i kosztów. Od razu należy zastanowić się, co można jeszcze robić w ramach prowadzonej działalności nawet, jeśli nie będzie to na początek Państwa główne zajęcie.

W zgłoszeniu do ewidencji należy podać przedmiot działalności gospodarczej. Sporym ułatwieniem w odpowiednim określaniu przedmiotu działalności gospodarczej jest katalog Polskiej Klasyfikacji Działalności (patrz: Polska Klasyfikacja Działalności (PKD)), który zawiera pełen zbiór rodzajów działalności gospodarczej, razem z oznaczeniami numerowymi. Znajomość tego oznaczenia, (np. symbol 24.12.Z oznacza produkcję barwników i pigmentów), potrzebna jest do prawidłowego wypełnienia formularza zgłoszeniowego w Urzędzie Statystycznym i przyda się w Urzędzie Skarbowym.

Proszę pamiętać jednak o tym, że błędem jest zbyt ogólne określenie przedmiotu działalności np. "wszelka działalność gospodarcza nie objęta koncesjonowaniem". Poza tym warto pamiętać, że pewne rodzaje działalności objęte są nie tylko koncesjonowaniem, ale również zezwoleniami, których uzyskanie regulują przepisy odrębnych ustaw.

Są również obszary działalności gospodarczej, które z klucza objęte są podatkiem VAT,

a zatem nie będziecie Państwo mogli skorzystać z przysługującego najmniejszym przedsiębiorcom prawa do zwolnienia z podatku VAT (więcej informacji na ten temat zamieszczamy w kolejnych rozdziałach tego przewodnika).

3. URZĄD MIEJSKI- WPIS DO EWIDENCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Jeżeli wybrali już Państwo dla siebie formę indywidualnej działalności gospodarczej, to można skorzystać z pewnych ułatwień przy jej rejestrowaniu. Podjęcie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne wymaga tylko zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej, nie trzeba jej zgłaszać sądu rejestrowego.

Ewidencję działalności gospodarczej prowadzi Referat Ewidencji Gospodarczej

w Urzędzie Miasta w Ropczycach. Jeśli więc zamierzacie Państwo zarejestrować swoją działalność gospodarczą jako indywidualny przedsiębiorca powinniście udać się do Urzędu Miejskiego gdzie będziecie musieć wypełnić formularz zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej.

Formularz zawiera następujące informacje:

-

imię i nazwisko

-

nazwę, pod którą zamierzacie Państwo wykonywać działalność gospodarczą,

-

miejsce prowadzenia działalności (miejscowość) i adres,

-

określenie przedmiotu wykonywanej działalności,

-

określenie daty rozpoczęcia prowadzenia działalności.

Do takiego zgłoszenia można (ale nie jest to wymagane) dołączyć dokument potwierdzający tytuł prawny (np. akt własności czy umowę dzierżawy lub najmu) do lokalu lub nieruchomości, w których planowane jest wykonywanie działalności gospodarczej. Opłata za wydanie zaświadczenia wynosi 100,00 złotych. Zgodnie

z przepisami zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej wydaje się nie później niż w terminie 14 dni od daty zgłoszenia. W praktyce można je uzyskać już tego samego dnia, w którym zgłosili się Państwo do wpisu w urzędzie.

4. URZĄD STATYSTYCZNY – NADANIE NUMERU REGON

Załatwiając formalności związane z tworzeniem firmy muszą Państwo złożyć wizytę

w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym w Rzeszowie. Wszystkie podmioty gospodarki narodowej są zobowiązane do posiadania numeru identyfikacyjnego krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, numeru REGON oraz do posługiwania się nim przy przekazywaniu informacji dla celów statystycznych.

W rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON są zawarte następujące informacje o przedsiębiorcach:

- nazwa i adres siedziby firmy, a w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą - dodatkowo nazwisko i imiona, miejsce zamieszkania i identyfikator systemu ewidencji ludności PESEL,
- forma prawna i forma własności,
- wykonywana działalność, w tym rodzaj głównej działalności,
- data powstania, rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia działalności,
- nazwa organu rejestrowego lub ewidencyjnego, nazwa rejestru (ewidencji) i nadany przez ten organ numer (w Państwa przypadku będzie to numer ewidencyjny nadany w Urzędzie Miejskim).

Numer REGON będzie potrzebny w kontaktach z urzędem skarbowym i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Przyda się on także przy zawieraniu umów z partnerami handlowymi i w rozliczeniach z nimi. Podmioty gospodarcze mające numer REGON muszą w kontaktach urzędowych i związanych z obrotem gospodarczym legitymować się zaświadczeniem o wpisie do rejestru podmiotów gospodarki narodowej oraz podawać numer identyfikacyjny REGON na swoich pieczęciach firmowych i drukach urzędowych.

Osoby fizyczne, które prowadzą działalność gospodarczą, mają obowiązek wypełnienia

i złożenia wniosku o wpis do rejestru podmiotów oraz informowania o zachodzących zmianach w zakresie danych wpisanych w rejestrze (do zgłoszenia zmian wykorzystujesz także formularz RG-1). Wniosek o wpis należy złożyć w ciągu 14 dni od zaistnienia okoliczności, które uzasadniają taki wpis, czyli np. od otrzymania zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Wniosek o wpis do rejestru podmiotów gospodarki narodowej i o nadanie numeru REGON należy złożyć w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym w Rzeszowie. Tu można otrzymać odpowiednie do tego formularze i skorzystać z pomocy w ich wypełnieniu. Dla osób zakładających działalność gospodarczą, której siedziba znajduje się na terenie gminy Ropczyce, właściwym urzędem jest Urząd Statystyczny w Rzeszowie.

Aby działalność została wpisana do rejestru podmiotów gospodarki narodowej, potrzebny jest wniosek na specjalnym formularzu RG-1. Do takiego wniosku może być dołączony załącznik na formularzu RG-

RD, jeśli na podstawowym formularzu nie zmieszczą się wszystkie informacje o rodzajach zamierzonej działalności (tu właśnie potrzebne będą oznaczenia numerowe z Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)).

Do wniosku należy koniecznie dołączyć kserokopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, którą otrzymali Państwo w Urzędzie Miejskim i mieć przy sobie oryginał do wglądu. Za złożenie wniosku nie pobiera się opłat.

Urząd Statystyczny ma obowiązek wydać zaświadczenie o nadanym Państwu numerze identyfikacyjnym REGON niezwłocznie, nie później niż w ciągu 14 dni od daty otrzymania wniosku. Po takie zaświadczenie o nadanym numerze trzeba zgłosić się osobiście.

5. PIECZĄTKA FIRMOWA

Do załatwiania wszelkich formalności w urzędach, zakładania rachunku bankowego,

oraz do wystawiania rachunków i faktur potrzebna jest pieczętka Państwa przedsiębiorstwa. Trzeba ją wyrobić zaraz po otrzymaniu numeru REGON.

W Ropczycach jest kilka punktów w których taką pieczętkę można zamówić. Koszt wyrobienia pieczętki zależy od jej wielkości

Na pieczętce należy umieścić:

- Pełną nazwę firmy oraz imię i nazwisko,
- Adres, pod którym będzie prowadzona działalność gospodarcza,
- Numer identyfikacji REGON,
- Dodatkowo można umieścić numer NIP i telefon kontaktowy.

6. BANK – OTWARCIE RACHUNKU

Jeżeli podjęliście Państwo decyzję o prowadzeniu działalności gospodarczej na własny rachunek, musicie też pamiętać o obowiązku posiadania firmowego rachunku bankowego, za pośrednictwem którego dokonywane będą płatności m.in. na rzecz Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dzięki temu Urząd Skarbowy i ZUS mają ułatwioną kontrolę poczyną przedsiębiorców a jednocześnie mogą, znając jego numer, dokonać przymusowej egzekucji należności. Należy pamiętać, że obowiązkowe jest nie tylko założenie konta firmowego, ale także powiadomienie odpowiednich organów o wszelkich zmianach dotyczących rachunku bankowego Waszego przedsiębiorstwa w terminie najdalej 14 dni od daty ich powstania.

Większość banków wymaga dołączenia do wniosku o otwarcie rachunku różnych dokumentów w tym kopii zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o nadaniu numeru REGON i numeru NIP. Otwarcie rachunku bankowego następuje zazwyczaj 1-2 dni po podpisaniu umowy z bankiem.

Wybór banku pozostaje w Państwa gestii. W ostatnich latach wiele banków wprowadziło specjalne pakiety usług dla małych i średnich firm. Warto zapoznać się z możliwie najszerszą ofertą banków, zwracając przede wszystkim uwagę na dostępność sieci bankowej, zakres oferowanych usług oraz wysokość pobieranych opłat i prowizji. Jeśli dysponujecie dostępem do Internetu (niekoniecznie przez stałe łącze) rozważcie możliwość otwarcia rachunku firmowego w banku oferującym dostęp do konta za pośrednictwem kanałów elektronicznych. Praktyka pokazuje, że takie rozwiązanie pozwala efektywnie oszczędzać czas, a także znacznie zmniejszyć koszty usług bankowych.

7. URZĄD SKARBOWY- NADANIE NUMERU IDENTYFIKACJI PODATKOWEJ

Kolejnym krokiem jest zawiadomienie właściwego urzędu skarbowego o rozpoczęciu działalności gospodarczej. Wiąże się to z koniecznością rejestracji przedsiębiorcy dla celów podatkowych (m.in. podatku od towarów i usług, jeżeli przedsiębiorca będzie płatnikiem VAT). Indywidualny przedsiębiorca, dla celów podatkowych związanych

z prowadzoną działalnością posługuje się tym samym numerem NIP, jaki został mu nadany jako osobie fizycznej. Zwykle o numer NIP ubiegamy się wraz z uzyskaniem pierwszego wynagrodzenia za prace na etacie lub umowy zlecenia. Nawet gdy posiada się już NIP masz obowiązek zgłosić urzędowi skarbowemu fakt rozpoczęcia działalności gospodarczej. Rejestracja podatkowa trwa zazwyczaj ok. 1 miesiąca od dnia złożenia wszystkich wymaganych przez Urząd Skarbowy dokumentów.

W tym celu należy wypełnić i złożyć w Urzędzie Skarbowym odpowiedni formularz - NIP-1 wraz z wymaganymi dokumentami:

- kopią zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej
- kopią zaświadczenia o nadaniu numeru REGON,
- kopią dokumentów dotyczących otwarcia rachunku bankowego.

Jeśli działalność gospodarcza prowadzona będzie poza miejscem zamieszkania (zameldowania), należy też dostarczyć do Urzędu Skarbowego dokument potwierdzający tytuł prawny (np. akt własności czy umowę najmu) do lokalu lub nieruchomości,

w których ma być ona wykonywana.

Złożenie formularza jest nieodpłatne. Formularz NIP-1 składa się we właściwym Urzędzie Skarbowym, do którego rejonowo przypisany jest adres, pod którym będzie prowadzona działalność gospodarcza. Jeżeli prowadzona będzie w miejscu zamieszkania (zameldowania) wówczas właściwym Urzędem Skarbowym jest ten, w którym do tej pory rozliczali się Państwo się co roku z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Od momentu poinformowania urzędu skarbowego o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej, jest obowiązek podawać numer NIP na wszelkich dokumentach związanych z wykonywaniem zobowiązań podatkowych.

8. FORMA OPODATKOWANIA

Przy zakładaniu przedsiębiorstwa istnieje także obowiązek poinformować urząd skarbowy o tym, jaką formę opodatkowania podatkiem dochodowym wybiera się oraz o sposobie prowadzenia ewidencji podatkowej.

Obowiązująca od 1 stycznia 2003 r. znowelizowana Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym do niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz Ustawa

o podatku dochodowym od osób fizycznych wskazuje, że podstawową formą opodatkowania podatkiem dochodowym są zasady ogólne, czyli takie same, jakie stosuje się względem osób fizycznych osiągających dochody z tytułu umowy o pracę czy z umów zleceń.

Państwo, jako podatnicy możecie zrezygnować z tej formy opodatkowania i wybrać jako formę opodatkowania ryczałt od przychodów ewidencjonowanych albo kartę podatkową. Zawiadomienie (o wyborze ryczałtu lub karty podatkowej) należy złożyć w terminie do 20 stycznia danego roku podatkowego do Urzędu Skarbowego właściwego dla miejsca swojego zamieszkania. Jeżeli rozpoczyna się działalność w ciągu roku podatkowego zawiadomienie o wyborze ryczałtu trzeba złożyć do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia działalności, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu, natomiast zawiadomienie o wyborze karty należy złożyć do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia działalności.

8 a. Księga przychodów i rozchodów

W przypadku, gdy nie wskażą Państwo innej formy niż opodatkowanie na zasadach ogólnych zobowiązani jesteście do prowadzenia podatkowej księgi przychodów

i rozchodów. Jeżeli będziecie rozliczać się na zasadach ogólnych i prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów, to jest obowiązek zawiadomić o jej prowadzeniu właściwy dla miejsca prowadzenia działalności Urząd Skarbowy. Obowiązek informowania Urzędu Skarbowego spoczywa na Państwu także wtedy, gdy w Waszym imieniu księgę przychodów i rozchodów prowadzi biuro rachunkowe. Należy wtedy poinformować Urząd Skarbowy o nazwie i adresie biura, a także o miejscu prowadzenia księgi i dokumentacji związanej z jej prowadzeniem.

Należy pamiętać, że opodatkowanie na zasadach ogólnych oparte o księgę przychodów

i rozchodów jest formą podstawową i jeśli w czasie zgłaszania naszej działalności nie złożymy do naczelnika Urzędu Skarbowego wniosku o opodatkowanie w innej formie, automatycznie zostaniemy opodatkowani na zasadach ogólnych. W opodatkowaniu na zasadach ogólnych podatek oblicza się od dochodu, który uzyskuje się przez odjęcie poniesionych kosztów od uzyskanych przychodów.

8 b. Karta podatkowa

Karta podatkowa to bardzo wygodna dla drobnych przedsiębiorców forma rozliczania się z Urzędem Skarbowym, która nie wymaga prowadzenia żadnej ewidencji podatkowej.

W tym wypadku niezależnie od osiąganego dochodu, co miesiąc płacimy z góry określoną kwotę.

Nie każdy może skorzystać z tej bardzo wygodnej i prostej formy rozliczeń z fiskusem, bowiem dotyczy ona bardzo wąskiej grupy zawodów, które szczegółowo określa Rozdział 3 artykuł 23 oraz załącznik 4 Ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym. Wysokość samego podatku uzależniona jest, między innymi, od:

- rodzaju i zakresu prowadzonej działalności,
- liczby zatrudnionych pracowników,
- liczby mieszkańców miejscowości, w której prowadzona jest działalność gospodarcza.

Aby stać się płatnikiem podatku na takich zasadach należy złożyć formularz PIT-16 .

Wysokość podatku dochodowego w formie karty podatkowej ustalana jest w drodze decyzji naczelnika urzędu skarbowego odrębnie za każdy rok podatkowy.

8 c. Ryczałt ewidencjonowany

To forma uproszczonej ewidencji podatkowej, gdzie ujmuje się tylko przychód osiągany przez przedsiębiorstwo. Na podstawie tego przychodu oblicza się należną zaliczkę na podatek dochodowy bez potrącania kosztów. Z takiej formy mogą korzystać tylko podatnicy, których przychód nie przekracza rocznie 250 000 Euro zaś stawki ryczału wynoszą w zależności od prowadzonej działalności odpowiednio: 20 procent (wolne zawody); 17 i 8,5 procent (usługi); 5,5 (produkcja i budownictwo) i 3 procent (handel

i gastronomia z wyjątkiem sprzedaży alkoholu powyżej 1,5 procenta). Szczegółowy zakres działalności objęty tą formą opodatkowania określa rozdział 2 ustawy

o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Ustawodawca poszedł w 2003 roku na rękę drobnym przedsiębiorcom korzystającym

z tej formy rozliczeń zdejmując z nich obowiązek płacenia zryczałtowanego podatku

w cyklu miesięcznym i zastąpił go możliwością rozliczania się z Urzędem Skarbowym raz na kwartał. Aby z tego przywileju skorzystać trzeba w roku podatkowym uzyskać jako przedsiębiorca przychód mniejszy niż 250 tys. Euro.

8 d. Podatek VAT

Bardzo ważną decyzją, którą trzeba podjąć jeszcze przed rozpoczęciem działalności gospodarczej, jest to czy będzie się podatnikiem podatku od towarów i usług (VAT), czy też zamierza się skorzystać ze zwolnienia od tego podatku. O swojej decyzji trzeba poinformować urząd skarbowy składając bądź zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego (formularz VAT-R), bądź pisemne oświadczenie o wyborze zwolnienia od podatku VAT (formularz VAT-6). Jeżeli nie dokona się zgłoszenia rejestracyjnego, to staniecie się Państwo automatycznie płatnikami tego podatku, lecz nie będziecie mogli pomniejszyć swojego zobowiązania w zakresie podatku należnego o podatek naliczony przy zakupach dokonanych przed dniem zgłoszenia.

Ponieważ rozpoczynając działalność gospodarczą najczęściej nie wie się jakie będą przychody i koszty, a wystawianie faktur VAT wymaga trochę wprawy, dobrze na początek wystąpić o zwolnienie twojej działalności z konieczności naliczania

i odprowadzania tego podatku. Ten wybór spowoduje, że za wykonywane usługi będą wystawiane faktury bez VAT-u, a w koszty wliczone zakupione towary i usługi

w wartościach brutto. Takie rozwiązanie pozwala ominąć wiele raf w kontaktach początkującego przedsiębiorcy z Urzędem Skarbowym. Poza tym płatnikiem podatku VAT stać się można zawsze, lecz jeżeli wybiera się tę formę rozliczania nie można już wrócić do poprzedniej - czyli zwolnienia z podatku VAT.

Pewnym ograniczeniem dla zwolenników płacenia podatku VAT jest zapis określający, że jeśli w danym roku podatkowym (od stycznia do grudnia) w którymś z miesięcy wartość sprzedaży (czyli suma wystawionych faktur) przekroczy ustaloną przez ministra finansów równowartość 10 000 Euro, automatycznie zobowiązany się jest do zarejestrowania się jako podatnik VAT. Jeśli zdecydujecie się np. rozpocząć działalność gospodarczą zwolnioną z podatku VAT w listopadzie to maksymalna wartość sprzedaży uprawniająca do zachowania obecnego statusu nie może przekroczyć 6816,67 zł - (określoną przez Ministerstwo Finansów równowartość 10000 Euro, czyli 40 900 zł dzielimy przez 12 miesięcy, a następnie uzyskaną kwotę mnożymy przez liczbę pozostałych do końca roku miesięcy).

Należy pamiętać, że ze zwolnienia z podatku VAT nie można skorzystać, gdy w zakresie działalności znajdzie się:

- handel wyrobami z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali,
- sprzedaż niektórych wyrobów objętych podatkiem akcyzowym,
- usługi prawnicze,
- doradztwo i rzeczoznawstwo,
- usługi jubilerskie,
- działalność polegająca na imporcie towarów i usług.

Jeśli od razu zdecydujecie się na bycie płatnikiem VAT, poza wypełnieniem formularza VAT-R będziecie musieć uiścić opłatę skarbową w wysokości 152 zł. W praktyce oznacza to także dodatkową pracę biurową związaną m.in. ze starannym wypełnianiem faktur (niezbędna będzie dodatkowa wiedza na temat stawek VAT przypisanych towarom

i usługom), koniecznością składania co miesiąc w Urzędzie Skarbowym dodatkowej deklaracji VAT-7 oraz terminowym płaceniem należnego podatku VAT.

Na szczęście podobnie jak w przypadku ryczałtu ewidencjonowanego ustawodawca poszedł na rękę drobnym przedsiębiorcom (czyli tzw. małym podatnikom) umożliwiając rozliczanie się z podatku VAT w cyklu kwartalnym.

W rozumieniu ustawodawcy małym podatnikiem jest każda firma, której wartość sprzedaży towarów nie przekroczy, w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży, kwoty 800 000 euro, a w przypadku firm, których przychody wynikają z pobieranych prowizji przekroczy kwoty odpowiadającej 30 000 euro. Do rozliczenia podatku VAT z Urzędem Skarbowym wykorzystuje się wówczas formularz VAT-7K

Aby kwartalnie rozliczać się z fiskusem należy pisemnie powiadomić naczelnika urzędu skarbowego w terminie do końca kwartału poprzedzającego kwartał, za który po raz pierwszy będzie składana deklaracja kwartalna. Jeżeli więc chcecie Państwo składać deklaracje kwartalne, np. od stycznia 2004 informacja o zmianie sposobu rozliczania podatku VAT powinna zostać przekazana do naczelnika urzędu skarbowego do 31 grudnia 2003 r.

9. SZYLD

W toku zakładania przedsiębiorstwa powinniście pomyśleć także o szyldzie. Zgodnie z art. 11 ust. 1 Prawa działalności gospodarczej główny zakład, oddział oraz inne stałe miejsce wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej powinny być oznaczone na zewnątrz. To oznaczenie (czyli po prostu szyld) powinno zawierać:

-

oznaczenie przedsiębiorcy (czyli w przypadku osoby fizycznej - imię i nazwisko przedsiębiorcy oraz nazwę, pod którą wykonuje działalność gospodarczą),

-

zwięzłe określenie przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej.

Należy pamiętać, że za niedopełnienie tego obowiązku można zostać ukaranym grzywną. Jednocześnie trzeba wiedzieć, że umieszczenie szyldu, tablicy informacyjnej lub reklamowej na terenie posesji lub nieruchomości, która nie jest Państwa wyłączną własnością (np. budynek komunalny lub klatka schodowa w budynku spółdzielczym) wymaga pisemnej zgody zarządcy nieruchomości. Wiąże się to też zwykle z koniecznością wnoszenia stosownych opłat.

10. ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZENIA

Zgłoszenie do ubezpieczenia, składanie wszystkich obowiązujących deklaracji i raportów oraz pobieranie i odprowadzanie do ZUS składek dokonuje zawsze płatnik, czyli

w wypadku działalności gospodarczej osoba ją prowadząca.

Jako prowadzący działalność gospodarczą będziecie Państwo płatnikami składek na ubezpieczenia społeczne od siebie oraz zatrudnionych pracowników. Dlatego też zaraz po rozpoczęciu tej działalności macie obowiązek zarejestrować się jako płatnik tych składek. Ponadto musicie zgłosić do ubezpieczeń społecznych siebie i ewentualnie inne osoby (pracownicy), dla których będziecie płatnikami składek.

Płatnik składek ma obowiązek dokonania zgłoszenia do ZUS siebie, jako płatnika

w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowego osób prowadzących działalność (czyli od daty rozpoczęcia działalności, którą podaliście

w formularzu NIP-1).

Jako płatnik składek każdy ma obowiązek dokonać zgłoszenia w jednostce organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwej dla miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (siedziby przedsiębiorstwa). Dokonując zgłoszenia można korzystać wyłącznie z oryginalnych formularzy dostępnych w placówkach ZUS lub wypełnić elektroniczne formularze dostępne w aktualnej wersji programu Płatnik. Podejmując działalność gospodarczą na własny rachunek należy wypełnić i złożyć w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych następujące formularze:

-

ZUS ZFA - zgłoszenie lub zmiana danych płatnika składek - osoby fizycznej,

-

ZUS ZUA - zgłoszenie do ubezpieczeń lub zgłoszenie zmiany danych osoby ubezpieczonej,

-

ZUS ZZA - zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/ zgłoszenie zmiany danych,

Wypełnione formularze trzeba osobiście dostarczyć do właściwego dla Ciebie oddziału lub inspektoratu ZUS.

11. KALENDARZ PRZEDSIĘBIORCY

Rzetelne prowadzenie biznesu związane jest z systematycznym gromadzeniem

i przesyłaniem dokumentacji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego. Zasady i sposób kontaktów z tymi instytucjami jest ściśle uregulowany przez odpowiednie ustawy. Dla Państwa kluczowe znaczenie będzie miało terminowe przesyłanie sprawozdań. Nietrzymanie terminów wysyłki dokumentów sprawozdawczych (decyduje data stempla na kopii dokumentu przyjętego przez kancelarie lub biuro podawcze albo data stempla na potwierdzeniu nadania listu poleconego) może narazić Was na przykrości, z karami finansowymi włącznie i dlatego właśnie powinniście pamiętać o kluczowych datach w życiu każdego przedsiębiorcy.

DO ZAPAMIĘTANIA

-

Do 7 dnia każdego miesiąca należy zapłacić podatek dla osób opodatkowanych w formie karty podatkowej

-

Do 10 dnia każdego miesiąca należy zapłacić za siebie składki na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy (składka płacona jest za poprzedni miesiąc kalendarzowy np. do 10 października płacimy za miesiąc wrzesień). W tym terminie opłaca się składki wyłącznie za siebie czyli wtedy gdy nie zatrudnia się żadnych pracowników.

-

Do 15 dnia każdego miesiąca należy zapłacić składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i/lub Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ten termin obowiązuje przedsiębiorcę, który musi odprowadzić składki za poprzedni miesiąc za siebie i zatrudnionych pracowników.

-

Do 20 dnia każdego miesiąca należy zapłacić zryczałtowany podatek od przychodów ewidencjonowanych. Ryczałt za grudzień płaci się, składając jednocześnie do Urzędu Skarbowego zeznanie roczne PIT-28.

-

Do 20 dnia każdego miesiąca należy też złożyć comiesięczną deklarację (PIT-5) i dokonać wpłaty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na zasadach ogólnych. W terminie do 20 grudnia wpłaca się również zaliczkę za miesiąc grudzień w takiej samej wysokości jak należna zaliczka za miesiąc listopad. Rozliczenie miesiąca grudnia następuje wraz z rozliczeniem rocznym, PIT-36.

-

Do 25 dnia każdego miesiąca należy dokonać rozliczenia miesięcznego podatku VAT i złożyć formularz VAT-7 oraz dokonać rozliczenia miesięcznego podatku akcyzowego.

-

Do 25 dnia każdego miesiąca następującego po kwartale, w którym zostało się płatnikiem VAT, trzeba także dokonać rozliczenia podatku VAT i złożyć formularz VAT-7K.

-

Do 31 stycznia roku następującego po roku podatkowym przedsiębiorcy rozliczający się na podstawie podatku zryczałtowanego składają zeznanie

o wysokości uzyskanego przychodu, wartości dokonanych odliczeń i należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (formularz PIT-28)

-

Do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym składa się zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (lub poniesionej straty) w roku podatkowym (formularz PIT-36) przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na zasadach ogólnych. W tym też terminie należy również wpłacić, o ile to wynika ze złożonego zeznania, różnicę między podatkiem należnym, a sumą przekazanych na konto Urzędu Skarbowego zaliczek należnych za dany rok.

Pilnując kalendarza przedsiębiorcy nie należy wpadać w panikę, jeśli dzień, w którym trzeba dokonać złożenia sprawozdania lub płatności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy. Wtedy termin złożenia dokumentów i płatności upływa

w pierwszym dniu pracy następującym po dniach wolnych.

12. UZYSKANIE KONCESJI

Decydując się na prowadzenie niektórych, bardziej wyspecjalizowanych, rodzajów działalności gospodarczej, należy uzyskać zezwolenie lub koncesję. Rodzaje działalności podlegające obowiązkowi uzyskania koncesji określone są w ustawie - Prawo działalności gospodarczej.

I tak, uzyskania koncesji wymaga działalność gospodarcza w zakresie:

- poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, wydobywania kopalin ze złóż, bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów
w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych,
- wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,
- wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji
i obrotu paliwami i energią,
- ochrony osób i mienia,
-

przewozu lotniczego,

-

budowy i eksploatacji albo wyłącznie eksploatacji autostrad płatnych oraz dróg ekspresowych, do których stosuje się przepisy o autostradach płatnych,

-

zarządzania liniami kolejowymi oraz wykonywania przewozów kolejowych,

-

rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych.

Koncesji udziela minister właściwy ze względu na przedmiot działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu. Przyznawana jest ona na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata i nie dłuższy niż 50 lat.

Ponadto do bardzo wielu dziedzin działalności gospodarczej odnosi się obowiązek uzyskania zezwoleń. Wynika on z szeregu przepisów szczegółowych zawartych

w odrębnych ustawach. Przepisy te oraz Prawo działalności gospodarczej określają równocześnie, które organy zezwalają oraz wszelkie warunki wykonywania działalności objętej zezwoleniami, a także tryb wydawania, odmowy wydania i cofania zezwoleń.

Dodatkowe zezwolenie trzeba uzyskać chcąc prowadzić następujące rodzaje działalności gospodarczej.

Działalność produkcyjna:

-

produkcja i wprowadzanie do obrotu nowej żywności i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia oraz wprowadzanie do obrotu innych środków spożywczych

-

produkcja i obrót środkami żywienia zwierząt

-

produkcja i obrót wyrobami medycznymi i produktami leczniczymi

-

produkcja i obrót środkami odurzającymi, psychotropowymi oraz uprawa maku i konopi

-

produkcja i obrót środkami ochrony roślin

-

produkcja i obrót materiałem szkółkarskim i nasionami siewnymi

-

produkcja i obrót nasieniem dla rozrodu zwierząt gospodarskich

-

produkcja i obrót z zagranicą substancjami i materiałami zubażającymi warstwę ozonową

-

produkcja i obrót organizmami zmodyfikowanymi genetycznie a także wywóz i tranzyt produktów zmodyfikowanych genetycznie

-

produkcja i obrót wyrobami spirytusowymi i tytoniowymi

-

produkcja i obrót wyrobami winiarskimi

-

rybołówstwo morskie

- produkcja tablic rejestracyjnych pojazdów

Działalność handlowa

- hurtowa i detaliczna sprzedaż alkoholi
- obrót zwierzyną żywą i póltuszami oraz sprzedaż imprez turystycznych obejmujących polowania
- handel nawozami
- obrót towarami o znaczeniu strategicznym
- prowadzenie składu celnego
- prowadzenie przedsiębiorstwa składowego
- prowadzenie giełdy towarowej oraz działalność maklerska na giełdzie towarowej
- prowadzenie działalności ubezpieczeniowej

Działalność transportowa i telekomunikacyjna

- budowa i zarządzanie lotniskiem
- wykonywanie międzynarodowych lotów przez obcego przewoźnika
- przewóz osób i rzeczy transportem samochodowym
- usługi telekomunikacyjne oraz używanie urządzeń radiokomunikacyjnych
- działalność pocztowa
- organizacja imprez turystycznych i pośrednictwo w zawieraniu umów na świadczenie usług turystycznych

Działalność edukacyjna

- prowadzenie szkoły i placówki publicznej przez podmioty inne niż jednostka samorządu terytorialnego
- założenie i prowadzenie uczelni niepaństwowej
-

założenie i prowadzenie niepaństwowej szkoły zawodowej

-

nauka jazdy i szkolenia kierowców oraz badania psychofizyczne kierowców

-

działalność w zakresie sportu profesjonalnego

Usługi finansowe

-

prowadzenie działalności ubezpieczeniowej

-

wykonywanie czynności agenta ubezpieczeniowego

-

działalność w zakresie obrotu publicznego papierami wartościowymi

-

utworzenie i prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych i funduszu inwestycyjnego

-

utworzenie i prowadzenie towarzystwa emerytalnego i funduszu emerytalnego

-

utworzenie i prowadzenie działalności przez bank niepaństwowy

-

prowadzenie działalności kantorowej

Inne rodzaje działalności gospodarczej

- prowadzenie działalności polegającej na usuwaniu, wykorzystywaniu i unieszkodliwianiu odpadów komunalnych,
- prowadzenie działalności polegającej na usuwaniu, wykorzystywaniu i unieszkodliwianiu odpadów innych niż komunalne,
- zbiorowe zaopatrywanie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków
- działalność związana z wykorzystywaniem energii atomowej
- świadczenie usług detektywistycznych,
- prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych,
- urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych i zakładów wzajemnych oraz gier na automatach
- organizowanie wyścigów konnych

Zwykle decyzja organu zezwalającego na prowadzenie takich form działalności gospodarczej wiąże się z koniecznością spełniania przez przedsiębiorcę dodatkowych wymogów. Najczęściej są to dokumenty i

świadczenia potwierdzające posiadanie szczególnych kwalifikacji i umiejętności oraz doświadczenia (np. staż pracy w zawodzie). Wydanie zezwolenia oraz promesy zezwolenia wiąże się z wydatkiem na opłatę skarbową w wysokości określonej w ustawie o opłacie skarbowej lub w wysokości określonej

w odrębnych ustawach.

Źródło: www.janowlubelski.pl